

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Compendium Sacrorvm Ritvvm Et Caeremoniarvm

Vinitor, Gerlacus

Coloniae Agrippinae, 1656

VI. De officio Diaconorum aßistentium Episcopo in Missa solemni.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9459

ambo adiuuant dum Altare ascendit, & similiter hinc inde assistunt dum Altare thurificat.

7. Altari incensato primus imponit ei mitram, & ambo comitantur eum redeuntem ad sedem suam, vbi postquam incensatus fuerit, secundus aufert mitram, & ambo thurificantur post Presbyterum assistentem duplici ductu.

8. Cum reperitur in Choro Antiphona, sedenti Episcopo primus imponit mitram, & ea finita secundus aufert.

9. Ad Orationem stant, & primus vertit folia & secundus à sinistris indicat orationem.

10. Responso à Choro *Deo gratias* primus iterum Episcopo mitram imponit, cum qua in sua sede, ipsis stantibus & se inclinantibus benedicit populo.

11. Finitis Vesperis dum Episcopus paramenta deponit in sua sede ipsum adiuuant, deinde depositis Dalmaticis & amictibus in habitu Canonicali eum comitantur.

TITVLVS VI.

De officio Diaconorum assistentium Episcopo in Missa solemni.

1. **E**piscopum solemniter Celebraturum, in habitu Canonicali ad Ecclesiam procedentem cum alijs de Capitulo comitantur, deinde ad sedem, vbi stant in habitu canonicali, & dum Episcopus dicit Psalmos *Quam dilecta*, & alios, respondent ei cum Assistente Presbytero.

2. Deinde quando Episcopus incipit se induere paramentis sacris prædicti Diaconi capiunt sua paramenta, id est Amictus, Dalmaticas super Rochettum aut superpelliceum: & dum parantur assistunt Episcopo duo alij Diaconi.

3. Postquam

3. Postquam Diaconi induiti fuerunt redeunt ad Episcopum, alijs recedentibus cum debitis reuerentijs, & mitram prætiosam Episcopo imponit primus Diaconorum.

4. Tum Episcopo parato, procedunt ad Altare manibus iunctis, nudo capite hinc inde à lateribus Episcopi salutantes chorum cum eo, factaque reuerentia Altari, stant, primus, scilicet, post Presbyterum assistentem, & secundus post Diaconum Euangelij, cedentes tunc eis hæc loca, ibique remanent donec Episcopus Altare thurificauerit, tunc primus facta altari reuerentia accedit per planum ad cornu Epistolæ, ubi imponit mitram Episcopo, vt thurificetur cum ea.

5. Post incensationem Altaris, comitantur Episcopum ad sedem redeuntem, facta debita reuerentia Altari, ibique secundus mitram aufert Episcopo antequam legat Introitum, & ad Kyrie eleison alternatim respondent, deinde iterum primus mitram ei imponit, & secundus Gremiale acceptum à ministro de eo seruienti, super Episcopi genua ponit, & Episcopo sedente ipsi pariter sedent recto capite.

6. Cantato Kyrie eleison ultimo à choro, secundus aufert Gremiale ab Episcopo, illudque tradit ministro, tum etiam mitram aufert, & cum Episcopus dicit *Gloria in excelsis* illud submissa voce simul complent.

7. Lecto dicto Hymno angelico ab Episcopo primus leuiorem mitram ei imponit, & secundus Gremiale tradit, & circa finem dicti Hymni à choro cantati, secundus aufert gremiale & mitram.

*Carem.
Episc. libo
1. c. 11.*

8. Dum Episcopus dicit *Dominus vobiscum* & *Oremus* ambo eleuant anteriore partes cappelæ ipsius, tum erecti ad orationem ostendunt Episcopo dicenda.

Z

9. Di-

VII. Tit. 9.
ndit, & similiter
thurificat.
imponit ei mi-
n redeuntem ad
satus fuerit, se-
bo thurificatur
aplici ductu.
triphona, seden-
ram, & ea finita
imus vertit fo-
orationem.
tias primus ite-
cum qua in sua
tibus benedicit
opus paramenta
nt, deinde de-
habitu Cano-
I.
ium Episcopo
braturum, in
siam proceden-
antur, deinde
nicali, & dum
dilecta, & alios,
sbytero.
incipit se in-
i Diaconi ca-
us, Dalmaticas
eum: & dum
lij Diaconi.
3. Postquam

9. Dicta oratione primus imponit mitram & secundus Gremialis & sedent donec Episcopus benedicat Diaconum, tunc enim stant, & Diacono cantante *Dominus vobiscum* pro Evangelio secundus aufert Gremiale & mitram.

10. Symbolum recitant cum Episcopo, in quo ad verba *Et incarnatus* &c. cum Episcopo genuflectunt, eoque dicto secundus imponit Gremiale, primus verò mitram, eoque etiam à choro decantato secundus aufert Gremiale & mitram.

11. Dicto offertorio ab Episcopo secundus imponit Gremiale, & primus mitram, ut lauet manus, & anulum & chirotecas auferunt ex eius manibus, usque lotis & tersis, anulum reponit primus.

12. Dum Episcopus procedit ad Altare illum comitantur ut prius, & stant in locis suis in plano ante Altare, ut prius, habentes post se subdiaconum quasi tamen in medio eorum, & nihil ministrant nisi primus qui imponit mitram, & statim post lotionem manuum eam aufert.

13. Post incensationem Presbyteri Assistentis ipsi immediate ante omnes incensantur successive & ad Eleuationem tantum genuflectunt, deinde surgunt posteam.

14. Postquam Presbyter Assistentis pacem accepit, ipsi pariter ad dextram Episcopi accedentes pacem accipiunt ante, & post genuflectentes non tamen osculantur Altare.

15. Completâ Missâ Episcopum comitantur ut initio ad sedem, sacrasque deponentem vestes adiuvant, & Episcopum recedentem vna cum alijs in habitu Canonicali associant.

16. Denique sciendum quod huiusmodi assistentia facienda sit tantum Episcopo loci ordinario,

nario, & nulli alteri, etiamsi sit legatus qui in se- *Episc. lib.*
de Episcopali sederet. *1. c. 80*

TITVLVS VII.

De officio Diaconi Euangelium cantaturi in Mis-
sa solemni Episcopo proprio ordinario loci
in sua sede Episcopali celebrante.

1. **D**iaconus ministraturus in Missa solemni,
in habitu canonicali Episcopum ad Eccle-
siam comitari debet, & dum alii accipiunt para-
menta sua, ipse quoque accipiet paramenta or-
dinaria præter manipulum, sicque paratus stabit
iuxta sedem Episcopi, etiam dum recitat Psal-
mos *Quam dilecta* & alios.

2. Postquam Episcopus lauerit manus, ipse
accedet ad eius dextram, & simul cum subdiacono
stante ad sinistram capiet Episcopi paramen-
ta de manibus Acolythorum, ea suo ordine fe-
rentium, & ipsdem Episcopum inducet. *Primò* of-
fert Episcopo Amictum osculandum in medio
ubi crux est, quem mox aptat diligenter circa
collum eius, vt vestium summitates omnino te-
gat, & chordulas ex illo pendentes post tergum
ductas & ante pectus reductas strictè colligat
deinde accipit Albam, quam circa collum eius,
humeros & brachia distendit & aptat; *tertio*
cingulum, quo Albam constringit recipiens à
tergo & ante pectus religans, postea accepta cru-
ce pectorali, eam ab Episcopo osculata imponit
eius collo, ita vt ante pectus pendeat, deinde of-
fert eidem stolam osculandam, quam super eius
humeros applicat, ita vt nec collum tegat, nec
transuersa sit in modum crucis, sed æqualiter